

Vörös Lobogó

A R.M.P. PARAD-TARTOMÁNYI BIZOTTSÁGA ÉS A TARTOMÁNYI NÉPTANÁCS LAPJA.

X. évfolyam, 2897. szám

4 oldal, 20 bani

1954. június 13. vasárnap

- Seta egy laza munkakörül. (2. oldal).
- Vajjon milyen példát mutat? (2. oldal).
- A Tűzszivű Lány. (2. oldal).
- Kollektív gazdaságaink életéből. — Kollektív gazdaság életéből működő műhelyek fontos szerepe. (3. oldal).
- Nagybőb figyelmet a növényápolásra. (3. oldal).
- A nemzetközi kérdések megvilágítása a marxizmus-leninizmus tükrében. (3. oldal).
- A Szovjet Szakszervezetek kongresszusának munkálatai. — A Román Népköztársaság Szakszervezetei Központi Tanácsának üdvözlője. (4. oldal).
- Nemzetközi szemle. (4. oldal).
- A vietnámi néphadsereg újabb sikerei. (4. oldal).

Széles és erőteljes pártaktívák kialakításáért

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének 1954. április 19-i plenáris ülése hangsúlyozta, hogy minden alapszervezetben a bírói tagjain kívül számos párttag van, aki lelkiismeretesen végzi feladatát és akit munkatársai tisztelnék és becsülnék. Ezekből az elvtársakból kell kialakítani a pártaktívát, amely az alapszervezetnek politikai szempontból legértékesebb és legerőteljesebb része. A pártaktívát állandóan erősíteni kell azáltal, hogy bevonják abba az illető üzem, intézmény, állami és kollektív gazdaság, GTA pártalapszervezetében dolgozókat, tömegszervezetekben tevékenykedő párttagokat, akik politikai és szakmai szempontból jó felkészültséggel rendelkeznek. A párt 1953. augusztusi bővített plenáris ülése felhívta a pártalapszervezetek figyelmét, hogy rendszeresen és állandóan foglalkozzanak a pártaktívák tagjaival, emeljük politikai, ideológiai színvonalukat, beszéljék meg velük a párt politikájának legfontosabb kérdéseit és vonják be őket a politikai, gazdasági és társadalmi kérdések megoldásába.

A pártszervek és pártszervezetek ilyen aktívára támaszkodva, erősíthetik csak meg kapcsolataikat a párttagokkal és a dolgozókkal széles tömegeivel. Így szilárdíthatják meg mindjobban vezető szerepüket a szocializmus felépítéséért, a városi és falusi dolgozók életszínvonalának emeléséért, a kivált harcban. A pártaktíva jelenleg a fő kádertartály, amely elősegíti a párt, állami, gazdasági és közérdekű szervezetek vezetésének megerősítését.

A rajoni és városi pártbizottságok irányításával a legtöbb pártalapszervezet értékes tapasztalatokat szerzett a pártaktívával végzett munkájában. A CFR főműhely pártalapszervezetének bírója például rendszeresen megbeszéli a pártaktívával azokat a feladatokat, amelyek a pártalapszervezetek előtt állnak a politikai tömegmunka fokozása, a termelési kérdések, a fegyverem megszilárdítása terén. A pártaktíva minden tagjának konkrét feladata van. Munkájukat a pártalapszervezet bírója irányítja és ellenőrzi. Hatékonan lehet elvtárs, a pártaktíva tagja a párttagjelöltek felvételéhez szükséges iratok elkészítésében segíti a bírókat. A IV. üzemosztályon, ahol a csereakatrészeket készítik, Sătmărean Aron elvtárs a termelési kérdésekkel foglalkozik és közszükségleti cikkek készítésére mozgósítja az üzemosztály dolgozóit. Ennek eredményeképpen áprilisban 100. májusban pedig 500 lámpabulb nélkül pótlóulműködött készlettel. Hasonlóképpen jól együttműködik a „I. Ranghe” gyár pártalapszervezetének bírója a pártaktívával. A pártaktíva tagjai meghatározott időben rövid tájékoztató jelentést tartanak a pártalapszervezet bírója előtt feladataik teljesítéséről.

Jelenléteket segítséget kap a pártalapszervezet bírója a pártaktíva részéről is, a SEF osztályon, valamint a magyarpécseki, szombathelyi, birsiki kollektív gazdaságokban, az „Avintul” vállalatnál és máshol.

Kitűnt, hogy a pártalapszervezet, amely helyesen tájékozódott és mindennapi munkájába bevonta a pártaktívát, megbeszélte vele a politikai és gazdasági élet legfontosabb kérdéseit, kielégítő eredményeket ért el az előtte álló feladatok teljesítésében.

A legtöbb alapszervezet azonban nem dolgozik kielégítően aktívájával, tagjait nem vonja be eléggé a feladatok megoldásába. A rajoni pártbizottságok közül egyesek nem követték az RMP KV 1953. augusztusi plenáris ülésének utasításait, hanem csak kimutatásokat készítettek a pártaktíváról. Nem értékelték meg eléggé, hogy mily nagy előnyt jelent a pártmunka számára a nagylétszámú, helyesen tájékozódó pártaktíva. Így történetesen meg, hogy tartományunkban számos pártalapszervezet keretében a pártaktíva csak formálisan működik. Pécskán és Vingán például a pártaktíva semmilyen tevékenységet nem fejt ki. Az említett pártalapszervezetek bírója, valamint Gancea Ambrozie, illetve Megyesi Olga párttitkárok elhanyagolják a pártaktíva irányítását. Hasonló a helyzet a Lipparajonban levő Neudorf, Virismort köz-

ség, a „November 7” gyár pártalapszervezetében és máshol. Több pártalapszervezet, mint a CFR vagonellenőrző, az „Otelul” termelőszövetkezet és mások, csak nemrég alakítottak pártaktívát.

Vannak pártalapszervezetek Aradon, mint például a gyermekkorházban, az I. kerületben és még máshol, amelyek keretében mind a mai napig nem alakult pártaktíva. Mindez bizonyítja arra, hogy nem irányították kielégítően egyes városi és rajoni pártbizottságok aktivistáit, akik ennek következtében nem nyújtottak konkrét segítséget az említett kérdésben a pártalapszervezeteknek.

A hanyagságokat a legrövidebb időn belül meg kell szüntetni.

A rajoni és városi pártbizottságoknak tudniuk kell, hogy a pártaktívával kapcsolatos tevékenységük nem korlátozódhatik kimutatások készítésére. Főfeladatuk, segítséget nyújtani a pártalapszervezeteknek, hogy rendszeresen megvitassák pártaktívájukkal a párt politikájának időszerű kérdéseit, kártással végezzék az aktívák tagjainak politikai, ideológiai nevelését és bevonják őket a pártalapszervezet határozatainak kidolgozásába, ellenőrzésébe és különösen gyakorlatbaültetésébe.

Tudvalevően az alapszervezet ereje abban a képességében áll, hogy a párttagokat cselekvésre ösztönzi, a dolgozókat a párt politikájának megvalósítására vezeti és mozgósítja. Világos azonban, hogy az alapszervezet bírója nem teljesítheti sikerrel ezt a feladatát, ha nem élvezi a legodaadóbb és legjobb képességekkel rendelkező kommunistákból álló aktívák támogatását.

Minden egyes alapszervezeti bíró körül létesített aktívában azoknak a párttagoknak és tagjelölteknek kell helyet foglalniuk, akik lelkesen harcolnak a párt politikájának megvalósításáért, akik keményen és kimeríthetetlenül küzdenek az osztályellenesség és az elmaradottság ellen és akik a termelésben élénjárnak. Olyan mérnököknek és technikusoknak, akik szorgalmasan és lelkesen dolgoznak, pártszervezőknek, propagandistáknak, aktív agitátoroknak, tömegszervezetek vezetésében résztvevő kommunistáknak, stb. kell ebben az aktívában helyet foglalniuk.

A falusi alapszervezetek fontos feladata jelenleg, hogy a mezőgazdasági dolgozókat az aratási kampány sikere érdekében a haladott módszerekkel alkalmazott növénygondozásra mozgósítsa, főként a legfontosabb vetemények, mint a kukorica, burgonya, cukorrépa, stb. tekintetében, hogy fokozzák a hektáronkénti terméshozamot. Eppen ezért a falusi pártalapszervezetek bíróiban a párttagjelöltek és tagjelöltek mellett helyet kell foglalniuk a közszéki néptanácsokban elnöki és titkári tisztséget betöltő kommunistáknak, begyűjtőknek, szövetkezeti elnököknek, nököldötteknek, stb. Rendkívül hasznos, ha a falusi pártaktívába bevonják a falusi értelmiségieket, főként a tanítókat is.

Az aktívával dolgozni, azt kommunista szellemben nevelni annyit jelent, mint gondoskodni politikai és ideológiai neveléséről, s hogy a marx-lenini tanításokkal fegyverezze fel az aktíva tagjait. Az alapszervezetek bírói kövessék nyomon most, az évről megbeszélések alkalmával, hogyan sikerült a pártaktíva tagjainak a pártaktívái körében előadott anyagot elsajátítani. Az aktívával dolgozni az egész alapszervezeti bíró feladata, nemcsak a titkáré.

A rajoni és városi pártbizottságok feladata, hogy időnként elemezze, hogyan teljesítik az alapszervezetek az RMP KV 1953. augusztus 19–20-iki bővített plenáris ülésén hozott határozatot az aktívával való munkát illetően és hogy intézkedjenek ennek a munkának magasabb színvonalra történő emeléséért.

Ha tartományunkban az alapszervezetek az aktívával dolgoznak, nevelik és támaszkodnak az aktívára, fokozzák harci erejüket, méginkább összekapcsolódnak a tömegekkel és jobban teljesítik politikai vezető szerepüket, ami biztosítja a szocializmus építésében reájuk háruló egyszerű feladatokat sikeres teljesítésének.

Gyorsítsuk meg a növényápolási és gépjavitási munkákat

A nyári mezőgazdasági kampány megkezdéséig már csak rövid idő áll rendelkezésünkre. Az idő előrehaladtával, mégis tartományunkban lassú ütemben halad a növényápolás. Az elmúlt napokig az első kapálást — tartományi viszonylatban — 50,5, a második kapálást pedig 12,8 százalékban teljesítették.

A növények gyomtalánítása előrehaladt Nagyszentmiklósrájonban, ahol az első kapálást 85,7, a második kapálást 34, a harmadik kapálást pedig 4,3 százalékban végezték el. Eredményesen tevékenykedtek Körösrájonban is, ahol az első kapálást 68,4, a második kapálást 17,2 százalékban, míg Aradrajonban az első és második kapálást 58,5, illetve 8,1 százalékban teljesítették.

Visszamaradtak a növényápolással Gurahonrajonban, ahol az első kapálást csak 8,2 százalékban végezték el. Hasonlóképpen Borosjenőrajonban az első és második kapálást 24,8, illetve 3,9 százalékban teljesítették. Lemaradás mutatkozik még Lipparajon területén is.

A növényápolással párhuzamosan megkezdődött a nyári kampányhoz szükséges gépek és szerszámok javítása is. Ezen a téren is lemaradás mutatkozik. Június 9-ig a cséplőgépeket 61,6, a traktorokat 77,8, a kombajnokat 76,1, az aratókötőgépeket 63, az egyszerű aratógépeket 72,2, a cséplőkazánokat 48,5, a kaszálógépeket pedig 98,6 százalékban javították meg.

A javítási munka előrehaladt Arad és Lipparajonban. Hátramaradt Aradváros, Gurahonc- és Nagyszentmiklósrájon.

A rajoni és közszéki néptanácsok végrehajtó bizottságai a rajoni pártbizottságok és a közszéki pártalapszervezetek irányításával mielőbb intézkedjenek, mozgósítsanak minden erőt a növényápolás és a gépjavitások ütemének meggyorsítására.

Kollektivisták, mezőgazdasági dolgozók! Fokozzátok a növényápolási munkákat és a javítások ütemét. Egyetlen percet se vesztsetek el, hogy idejében teljesíthessétek az összes mezőgazdasági munkákat.

HAZÁNK MINDEN TÁJÁRÓL

Iparművészeti kiállítás a fővárosban

Csütörtökön reggel a fővárosi Dalles-teremben iparművészeti kiállítás nyílt meg a művelődésügyi minisztériumnak és a képzőművészek egyesületének rendezésében.

A kiállítás megnyitásán részt vettek a művelődésügyi minisztériumnak és a képzőművészek egyesületének képviselői, több művész, művésziskolai növendékek és mások.

Maria Mihalache elvtárs, a művelődésügyi minisztérium helyettes vezérigazgatója, megnyitó beszédében méltatta iparművészeink eddigi sikereit és hangsúlyozta, hogy szoros kapcsolatot kell létesíteni az iparművészet és a könnyűipar között.

Az iparművészeti kiállítás, amely az első ilyen kiállítás országunkban, több mint ezer iparművészeti munka látható. Jelentős helyet foglalnak el a kiállításon

a színes mintájú női anyagok, butorszővetek, színházi díszletek, ruházati és háztartási cikkek. A művészek közül sokan a népművészet kincsészlárából merítették munkájuk motívumait, mások az irodalomból, mesékből és elbeszélésekből vett témákat dolgoztak fel. Értékes munkákkal jelentkeznek a téren a bukaresti „N. Grigorescu” képzőművészeti intézet és a kolozsvári „Ion Andreescu” képzőművészeti intézet hallgatói. A kiállított kerámiai tárgyak, mozaikszerű rajzokkal kiegészített bőr-díszárak, falfaragások, üvegfestések, apró képzőművészeti munkák finom kivitelűekkel tűnnek ki.

A legtöbb kiállított tárgyban sajátosan elevenedik meg a népek — oly sok művészi munka névtelen alkotójának — nagy művészi érzéke és művészeinknek ezzel egybefonódó képzelőereje.

100.123 kilométer általános javítás nélkül

A dorohói gépkocsiközpont dolgozói mellett tartják a legjobb kocsivezetőnek Harabagi Mihait és Leizerovici S. elvtársakat. Jól szervezték meg munkájukat, gondozták és ellenőrzik tehergépkocsijukat a ennek eredményeképpen 100.123 kilométert tettek meg általános javítás nélkül.

Harabagi Mihai és Leizerovici S. elvtársakat ünnepélyes keretek között tüntették ki a „százszáz gépkocsivezető” címmel. A szocialista verseny két élenjárója váltalta, hogy további sikereket érnek el a jövőben.

Közszükségleti cikkek bő választékban

Számos szőlővárosi üzem és gyár létesített már közszükségleti cikkeket gyártó osztályokat. Az utóbbi időben különösen sokféle fémáru, háztartási cikk és sportfelszerelés készül, ezenkívül mezőgazdasági szerszámok és a falyakon keresett más áruk.

A „Vörös Zászló” üzemben igen öltetesen használják fel a gyártási selejtet és a

hulladékot. Az erre a célra berendezett osztályon 19-féle fogyasztási cikket gyártanak, így a többi között főzőkályhákat, gyermekágyakat és lakatokat.

A CFR autómotorjavító műhelyben készülő tízenegyfélé fémáru közül megemlítjük a kocsiírtengelyeket, kovacsolt perseyeket, konyhakéseket és kerti locsolókat.

Villamosítják a szórúket

A biharpüspöki GTA vezetősége gyűlést tartott, ahol megvitatották a javítási munkálatoknak mikénti elvégzését. A minisztertanács és az RMP KV határozata meg-szabja, hogy a mezőgazdasági gépeket június 20-ra üzemképesse kell tenni. A gépalomás dolgozói megígérték: hafratd előtt elkészülnek a javítási munkálatokkal, kivéve két cséplőgépet, amelyekhez még különböző alkatrészek hiányoznak. A munka jó megszervezésében és a munkálatok irányításában komoly segítséget nyújt a pártalapszervezet bírója és Szabó Károly alapszervezeti titkár. Kohn Sándor műhelyfőnök is fáradságot nem ismerve dolgozik a gépek üzembehelyezésénél.

A cséplési kampány ideje alatt a GTA öt közszéki állít fel villamosított szűrűt. A cséplést Budjuk módszere szerint végzik. Az előrehaladt szovjet módszere el-sajátítására kéthetes szakmai tanfolyamot indítottak be és gondoskodtak arról is, hogy a traktoristák elsajátítsák a villanymotorok kezelését.

A tarlóhántáshoz is megtették minden előkészületet. Az ékeket átszerelték öltős ekefejre, hogy meggyorsítsák a tarlóhántási munkálatokat.

A GTA dolgozói az aratást, cséplést és a tarlóhántást jól kijavított gépekkel várják, s hozzájárulnak a szemeszteségneküli betakarításhoz.

Gyarapszik a tojáshozam

A tordarajoni néptanács mezőgazdasági osztálya a szárnyasállatok tenyésztésének fejlesztése érdekében, Torda városban egy csirkeketelő állomást létesített. Az állomáson hat keltetőgépet állítottak be, amelyek befogadóképessége 3500 darab tojás. A csirkeketelőállomás saját tenyésztésén kívül átveszi és kikelteti mind a szocialista egy-eséket, mind a magángazdaságok által behozott tojásokat. A kikelt csirkek erőteljesek, egészségesek és kotló nélkül is szépen fejlődnek.

Eredményes munka folyik a bágyoni állami gazdaság szárnyasállattenyésztőtelepén is, ahol több, mint 6000 fajtyukot tenyésztelenek. A tyukok tojáshozama naponta átlag 3500 darab tojás. A szárnyasállatok gondozását két brigád végzi. A brigádok szorgalmas és lelkiismeretes munkája nyomán, április hónapban a tojáshozam közel 90.000 darabra emelkedett. A kereskedelmi egységek és az élektédek április hónapban több, mint 82.000 darab tojást vettek át az állami gazdaság szárnyasállattenyésztőtelepétől.

SPORT

Kezdődik a labdarugó
világbajnokság

Svájcban 16 csapat részvételével június 16-án kezdődik a labdarugó világbajnoki torna. A résztvevő csapatok névsora: Brazília, Mexikó, Franciaország, Jugoszlávia, Magyarország, Dél-Korea, Törökország, Nyugat-Németország, Ausztria, Skócia, Uruguay, Csehszlovákia, Anglia, Belgium, Olaszország, Svájc.

Az első forduló sorrendje: I. csoport: Brazília—Mexikó, Franciaország—Jugoszlávia (június 16). II. csoport: Magyarország—Dél-Korea, Törökország—Nyugat-Németország (június 17). III. csoport: Ausztria—Skócia, Uruguay—Csehszlovákia (június 16). IV. csoport: Anglia—Belgium, Olaszország—Svájc (június 17).

Csoportonként 2—2 csapat jut az elődöntőbe, ahol az I—II, valamint a III—IV csoportok legjobbjai találkoznak. Az elődöntő győztesei játszzák le a középdöntőt, míg az innen kikerülő két vesztes előbb (július 3-án) a 3. helyért mérkőzik, július 4-én pedig Bernben játszzák le a torna döntőjét.

Néhány sorban

SAKK. A sakkvilágbajnoki zónadöntő mérkőzése 9 fordulót játszottak és a csehszlovák Pachman, valamint a magyar Szabó vezetnek 7 és fél ponttal. Kilenc forduló után Pachman, Szabó, Sajtar és Sliwa vezettek. **KOSARLABDA:** A női kosárlabda Európa-bajnokság keretében a Szovjetunió csapata 81:32 arányban győzött Jugoszlávia ellen. A bolgár kosárlabdások 56:43 arányban győzték le a magyarokat, a csehek pedig 71:56 arányban a franciákat. Jelenleg a Szovjetunió vezet Bulgária, Csehszlovákia, Magyarország, Franciaország és Jugoszlávia előtt.

Meghívó

A Tartományi Szövetkezeti Unió közli az érdekeltekkel, hogy 1954 június 19-én és 20-án reggel 9 órakor a Kulturpalota nagyszalójában az összes aradi beszerző és értékesítő szövetkezetek számára tartományi konferenciát rendez, amelynek napirendjén a következő pontok szerepelnek:

1. A Tartományi Unió 1953. évi és 1954. évi (első negyed) tevékenységéről szóló beszámoló.
2. A Beszerző és Értékesítő Szövetkezetek Uniójának mintaalapszabályzatát bemutatják és megvitatják.
3. Ismertetik az 1954. évi tevékenységi tervet és költségvetést.
4. Megválasztják a Tartományi Szövetkezeti Unió vezetőjét, ellenőrző bizottságát és a fogvasztási szövetkezetek kongresszusára a küldötteket.

A „DECEMBER 30” TEXTILGYÁR szövője és fonója részére szakképzett és szakképesítetlen munkásokat alkalmaz. Lehetnek fordultak, közvetlenül a vállalatához.

Séta egy laza munkaterv körül

Mi sem mellé jobban egy intézmény vagy vállalat munkáját a dolgozók előtt, mint az, ha szervezett munkát, pontosságot tapasztalnak, ami a tömegek iránti figyelem és gondosság kifejezője. Természetesen ez a szabály vonatkozik a szövetkezeti műhelyek munkájára is. Ezzel kapcsolatosan meg kell írjam a következő tanulságos kis esetet, amely velem történt:

Ez év márciusában, pontosan 14-én, két kombinát vásároltam, de mivel csak igen nagy méretűeket kaptam, elvittem az „Artex” fehérműi osztálya 14. számú műhelyébe, átalakítás végett. Pétean Ecaterina elvtársnőtől ígéretet kaptam, hogy két-három hét múlva elkészül az átalakítás. Voltam olyan elővigyázatos és — hogy egy hibávaló utat megtakarítsak — csak négy hét múlva jelentkeztem a kombinátért. Nagy volt azonban meglepetésem, amikor Pétean elvtársnő azzal fogadott, hogy túl korán jöttem, mert a munkát csak április 28-ára tervezte készíteni. Meg is mutatta bejegyzési könyvét, melyben valóban az általa mondott időpont szerepelt. Azt hittem, hogy az elvtársnő tévedésből írt későbbi időpontot, mint azt, amelyben megállapodtunk, s kissé elégedetlenül távoztam. Április 28-án azonban megismétlődött az előbbi eset, azzal a különbséggel, hogy ekkor már az elvtársnő könyvében május 20-ika szerepelt, mint a munka elvégzésének időpontja. Csodálkozásom egyre nőtt, amikor május 25-én arról értesültem, hogy Pétean elvtársnő „rugalmas” munkatervében május 31-re „csuszított” a munka hosszútávú ütemezése. Május 31-én meguntam a laza munkaterv miatt a séllakat és a sok elvesztegetett időt fájlalva, két és fél

hónapi hiábavaló várakozás után visszakértem a nagyméretű kombinátot.

Spiereer Henrik elvtárs, az „Artex” elnöke, akinél elpanaszoltam az esetet, „megértő lélek”. „Együttérzett” velem, „helyeselte” méltatlankodásomat, majd megjegyezte: „Ez nem az egyedüli eset nálunk, de mit tegyünk?” Nem sajnáltam a fáradságot és utánajártam a dolognak, hogy megállapítsam, hol a hiba és mint lehetne rajta segíteni? Tapasztalataim eredményét ezután közlöm Spiereer Henrik elvtársal abban a reményben, hogy rövidesen jól hasznosítja a megrendelő dolgozók érdekében. Megtudtam a következőket:

A fehérműi osztályon nincs javításokkal és alakításokkal foglalkozó varrónő; az itt dolgozó elvtársnők pedig nem szeretnek alakítással bibelődni. Az „Artex” dolgozói között viszont vannak olyan idősebb munkások, akiket igen jól lehetne foglalkoztatni a javítási és átalakítási munkáknál.

Javasolom tehát, hogy a többi osztályokhoz hasonló módon, a fehérműi osztályon is állítsanak be javítási és alakítási munkával foglalkozó varrónőket. A természetben dolgozó asszonyok örömmel veszik majd ezt az újítást és ellátnak őket munkával. Az „Artex” 14. számú műhelyének dolgozói pedig igyekezzenek olyan pontosan betartani munkateljesítési ígéreteiket, mint amilyen pontosságra akkor tartanak igényt amikor ők maguk is rendelők a szabóműhelyben vagy a mosodában.

Kozik Jolán,
levele nyomán
Rózsa Aliz.

Musztái Kárim:

Jó reggelt — mondiák a virágok

Falun réteint! Itthon újra! —
Mögöttem mennyi völgy, hegy, ország!...
Korlyolom a patak vizét,
hajlongva szedem a szárcókat.

Jó reggelt! — mondják a virágok,
ringatózva, halkán, puhán;
nemcsak én vágyódtam rájuk:
ők is reám.

Hosszu évekig messze voltam;
mennyi utat, földet bejártam!
Ily illatos rétet, virágaim,
mégse találham.

Emlékszem, e gazdag mezőkön
mindig ezer virág nyitott,
de az én kezem csokrolt első
szerelemnek se szakított.

Első szerelmem!... Szívem titkát
szó monda ki, egyszerű, emberi
nem lehetett jelképe a rét
szép, de muló virágai...

Jó reggelt! — sugja a határ,
ragyogva, illatozva, játszva...
Nagyon vágyódtam már közeledek,
szállófalum tenger virága!

Fordította: Szabó Lőrinc

Mezőgazdasági szakkönyvek

x x x Általános földműveléstan. 272 oldal. — 11,25 lej. Mezőgazdasági és Erdészeti Állami Könyvkiadó.

x x x Általános állattenyésztéstan. 320 oldal. — 10,95 lej. Mezőgazdasági és Erdészeti Állami Könyvkiadó.

Kovács Béla: A mezőgazdasági kísérletezés módszerei. 276 oldal. — 8,70 lej. Mezőgazdasági és Erdészeti Állami Könyvkiadó.

x x x Kertészeti tanácsadó. 360 oldal. — 5,70 lej. Mezőgazdasági és Erdészeti Állami Könyvkiadó.

A Tűzszivű Leány

— Egy messzi, tajgai pásztortanyáról jöttem, Jeldogir a nevem — mutatkozott be a lánynak. — Csopogir nevű pásztorkunk megbelegedett, szeretnénk, ha kijönnél hozzá. — S hogy nagyobb nyomtérket adjon szavainak, még hozzátette: — Csopogirnál kiülön pásztor nincs az egész tajgán.

— Hány kilométerre van a pásztorküld? — kérdezte Liza.

— Nem tudom — rázza fejét az öreg evenk. — Talán hat nap alatt odaérünk, ennyi az út szarvasháton.

Liza orvosi műszereket, gyógyszereket csomagolt össze s utnak indultak.

A rénszarvas kiülő paripának bizonyult, de Liza már kevésbé kitudó lovasnak, mert a hetedik nap is leáldozott felettük, s a pásztorszállásnak még hűre-hamva se volt. Végre a nyolcadik napon feltűntek az állattenyésztők jurtái. A pásztorkok már aggódva várták a felcsert. Liza belépett a sátorba, ahol Csopogir fektült. A fiatal pásztor arcán a lár rózsái égtek, szagga-tottan lélekelt. „Tüdőgyulladás” — hasított Liza agyába élesen a felismerés s a szétosztók aztán véglegesen meggyőzte élete első diagnózisának helyességéről. Csopogir néhány napja váratlan és önkénytelen fűdőt vett egy palak jeges vízében, ekkor „forrázta le” tüdejét.

A sátor körül csoportosan állodgáltak a pásztorkok. Liza megnyugtatta őket, hogy Csopogir felgyógyul, s mindent megtett, hogy azok ne csalódjanak szavaiban.

Négy héti tartott a gyógyulás. Liza az első napokat éjjel-nappal a beteg ágyánál

töltötte, később, hogy Csopogir lábadozni kezdett, sorra vette a sátrakat. Minden-hová bekukkantott, az asszonyokat irni, olvasni tanította, a higiénia egészséges titkaiba avatla be őket, foglalkozott a gyermekekkel, könyveket, újságokat olvasott fel a kemény, viharoktól cserzett pásztorkoknak.

A hó és fagy birodalmában, ahol a tűz jelképezi az életet, az evenk sátorlakók Tűzszivű Leánynak nevezték el. Azt mondták: ahová belép, egyszerre melegebb lesz a sátor, Liza szíve átsugározza.

★

LIZA BALAKIREVA akkor még nem tudta, hogy itt Eszakon csak sugárzó szívvel lehet élni. Ez pótolja a napot, a kék ég derűjét, s ez melegít az egymásba folyó hosszú téli éjszakák dermesztő hidegében. Ahogy jobban megismerte az evenkeket, rájött, hogy tulajdonképpen valamennyien egy kis napot hordoznak a szívük helyén, s hogy a jelző, amivel felruházták, annyit jelent: befogadták maguk közé, északi embernek.

Liza Balakireva méltó akart lenni a tajgalakók bizalmára. Nemcsak szívében, tetteiben is „északi” lett. Ha beteghez hívták, nem volt az az itéletű, ami otthon marasztalta volna. Bátran nekivágott a hóviharnak, akár éjnek évadján is s mindig elérte távoli belegét.

Egyetlen egyszer ingott meg benne az erős lélek, de az is pillanatnyi megtorpanás volt csupán.

Az Alsó-Tunguszkánál történt. Egy beteg kányt szállított kórházba. Tutoncsánál

száz kilométerre volt a kórház, szánon telték meg az utat. Az északi tavasz váratlanul köszöntött rájuk, s mire a Tunguszka alsó folyásához értek, a jég megrepesztett, itt-ott meg is lódult, recsegett, sietve zajlani kezdett. A beteg leány nyál ott állt a parton, s kétségbeesetten nézte a torlódo jégablakot.

— Vissza kell fordulnunk, istenkísértés lenne nekivágni — mondta a vezető, egy tapasztalt tajgai vadász.

De Liza Balakireva meg se hallotta a vadász szavait. Sebes futással végigiramodott a parton, olyan helyet keresett, ahol a jég még nem indult meg, még állja a folyó sodrának erejét. Az egyik kanyarban, az elkeskenyült meder ilyen fejet mutatott. Liza Balakireva egy pillanatra se tétozott.

Kurjantott a vadásznak, mikor az oda-hajtott a szánnal, a türemkedő jégre mutatott.

— Itt megyünk át, kézben visszük a szánt, úgy könnyebb lesz az út.

A vadász látta, hogy az okos szó itt mit sem használ, ezt a csipetnyi felcsert nem az oktan kalandvágy, hanem az orvosi lelkiismerete hajtja — megragadta a szán elejét s belegázolt a bilincseit feszegető vízbe.

★

AZ EVENKEKNEK még ma is vannak régió enkeik. Valaki elmond egy történetet, egy másik szépszávu ember rimbő szedi, s a tajgán szóléban-hosszában énekl. Így született a dal a Tűzszivű Leányról is, aki begázolt a zajló folyóba, hogy felebarátján segítsen. Pedig nem is északi volt — csak a szíve volt evenk....

B. K.

Megjegyzések

Vajon milyen példát mutat?...?

Az IMSz borosjenőrajoni bizottságának székházát számos ifjú látogatja. Sűrűn keresik fel az alapszervezetek titkárait és az IMSz tagok egyaránt.

A székház bejáratánál falujásglábla függ. Az ifjak, akiknek dolguk akad a rajoni bizottságnál, érdeklődnek a falujásg iránt, arra gondolnak, hogy a rajonnál biztosan rendszeresen cserélik a cikkeket és a legkésőbbi kérdésekről írnak. Jogosan gondolják ezt, hiszen az aktivisták, — mint például Lingurar Anton titkár elvtárs, aki a propaganda és agitációs munkáért felel, vagy Diaconu Ioan elvtárs, a propaganda és agitációs osztály aktivistája és a székház falujásg szerkesztőbizottságának tagjai — terepen végzett utmutató és ellenőrző munkájuk során hangsúlyozzák az alapszervezetekben, hogy a falujásgcikkeket tíznaponként kell cserélni és a legidősebb kérdésekről kell írni. Ezt mondja rendszerint Nicolovici Ioan aktivista is, aki egyben az aktív falujásg szerkesztőbizottságának felelőse.

Sajnos az ifjak csalódnak, amikor meglelik a falujásgot. Ugyanis a cikkeket rendszerint, hosszú időközönként cserélik. A május 1. tiszteletére írott cikkeket például ott sárgulnak a falujásgon június 3-ig. Ekkor lesznek a cikkeket, hogy végre utakat függessenek ki. Közben napokig fúresen állt a falujásglábla. Lehetséges: a falujásg szerkesztőbizottsága úgy gondolta, hogy a falujásgnak is „pihennie” kell... Valószínűleg ezt gondolta Sasu Petru is, az aktív IMSz alapszervezetének titkára. A falujásg-kollektíva három tagja — Nicolovici Ioan, Hatfaludi Imre és Diaconu Ioan is — elítélendő nemtörődöm magatartást tanúsít ezen a téren. Az ifjak pedig jogosan elvárják a rajoni IMSz bizottság tagjaitól és aktivistáktól, hogy mindenben példát mutassanak.

Vajon milyen példát mutat az ifjaknak az IMSz borosjenőrajoni bizottságának falujásga?

A válasz egyszerű és rövid:
Rossz példát.

Szabó János

Bírálati cikkeink nyomán

„Elhagyott üzemi falujásg”

A május 7-iki lapszámunkban „Elhagyott üzemi falujásg” címen megjelent bírálati cikkünkre a kisszentmiklósi „Refacerea” konzervgyár a következő választ küldte szerkesztőségünknek: „A cikkben hozott bírálatot magunkévá tettük. A hibák kiküszöbölése érdekében az alapszervezet büroja átszervezte a falujásg szerkesztőbizottságát. Ennek eredményeképpen a falujásg tevékenysége rövid idő alatt megjavult gyárunkban”.

A REPULÓGEP a hatalmas Jenyiszej felet, suhant. Liza Balakireva — egy sötét szemű, alacsony növésű lányka — az ablak mellett ült s az ismeretlen tájban gyönyörködött az egyre növekvő, sziklás hegyekben. Az ablakiüveg már a sebes Koves Tunguszka kék szalagját tükrözte. A vízbe nyilazó napsugarakkal s a zugok, zuhogók tajtékos örvényléseivel. Aztán a tajga mellősságos nyugalma uszott el alattuk, végtelenül és megbonthatatlanul, mint maga az örök idő. Itt-ott feltűnedelek az állattenyésztők tajgai szárnyékjai. Apró települések jeleztek, hogy a hosszú repülőút végehez közeledik és Liza Balakireva komzomolista élete beletorkollik az áhított ujba: kemény hétköznapi munkájába az északi evenk nép között.

Maga válaszolt így, amikor Ivanovóban elvégezte a felcsertiskolát. A zord Észak vonzotta, minden emberi képesség és állhatatosság igazi erőpróbája.

Most mégis izgatottan, nyugtalanul dobozott a szíve, amikor a pilóta leszálláshoz készülődött. Olyan hírtelen szakadtak el az égtől, a bodros — bárányfehtől, hogy ijedében lehunyta a szemét, s mire kinyitotta, már a tutoncsániak örvendező kiüldöztége fogta közre s viték, színle diadalmenetben vitték új otthonába.

★

AZ ESZAKIAK vendégszeretete minden képzeletét felülmúlta. Kézről-kézre adták, mindent megmutattak: a települést, az iskolát, a könyvtárat és a Vörös Sátorat, az evenk kulturális életének tajgai központját. S közben sok-sok emberrel ismerkedett össze.

Jöttének híre hamarosan az egész tajgát bejárta. Egyik délután — ott tartózkodásának harmadik napján — egy öreg evenk nyitotta ná az ajtót.

Kollektív gazdaságaink életéből

A kollektív gazdaság keretében működő műhelyek fontos szerepe

A magyar népi „Petőfi Sándor” kollektív gazdaság vezetőtanácsa különleges figyelmet fordít a gazdaság keretében működő műhelyek létesítésére és azok munkájának megszervezésére. A vezetőtanács megértette, hogy a tagok csak úgy teljesíthetik az előtük álló feladatokat, ha elegendő mezőgazdasági szerszámmal és szállítóeszközzel rendelkeznek. Márpedig ez csak úgy lehetséges, ha jól megszervezik a műhelyek tevékenységét, amelyekkel előbb megjavítják a soron következő munkálatokhoz szükséges gépeket, szerszámokat és szállítóeszközöket.

Engem, mint a gazdaság alelnökét a vezetőtanács a különböző műhelyek vezetésével bízott meg. Az alábbiakban ismertetem, hogy miként szerveztem meg a műhelyek munkáját.

Kollektív gazdaságunk gyorsan fejlődik. Egyre több dolgozó paraszt lép a közös gazdálkodás útjára, gyarapodik a munkások, tehát mind több mezőgazdasági szerszám kell a munkához. Ezért szükségessé vált a különböző műhelyek megszervezése és a megvalósítás kibővítése. Kollektív gazdaságunkban jelenleg kovács-, bognár-, lakatos-, asztalos-, kőműves-, kőelverő-, kádár- és szilgyártóműhelyek tevékenykednek. Ezáltal főleg a négy legfontosabb, a kovács-, bognár-, lakatos- és asztalosműhelyek munkájának megszervezéséről beszélhetünk.

Az említett négy műhely egy helyre csoportosítottuk. A kovács- és lakatosműhelyt közvetlen egymással helyeztük, ugyancsak a bognár- és asztalosműhelyeket is. Ezáltal a műhelyek dolgozói igénybevehetik egymás gépeit és szerszámait, sőt — sürgős munka esetén — gyakorlatilag is segíthetik egymást. Így elértük, hogy a műhelyek gyors ütemben kijavítják a megrongálódott szerszámokat, amikor pedig idejük megengedi, új szereket, szerszámokat készítenek.

A tavasz folyamán késve kaptuk meg a melegágykhoz szükséges faanyagot. Mikor azonban megérkezett az anyag, a bognár- és asztalosműhelyek dolgozói minden erőfeszítéssel a készítésre fordították. Néhány nap alatt elkészült 160 négyzetméter melegágyi keret és az ablakok rájárai.

A műhelyek dolgozói jelenleg a növény-ápolási és főleg a gabonabetakarítási munkákhoz szükséges felszerelések és szerszámok javításán tevékenykednek. Kijavítottak 35 lókapát és nagyszámu kézi szerszámot. Ezenkívül száz darab cukorrépa rikkító kapát, 5 lókapát és más új szerszámokat készítenek. A kovácsműhely segítségével nyújtott az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztnak is, úgy, hogy a kollektív gazdaságon kívül állók számára végzett javításokból származó bevétel évi előirányzatát — 18.000 lejt — már túlháldták.

A bognár műhelyben elkészítették a lókapákhoz szükséges faalkatrészeket, hét pár hosszú szekéroladt a gabona betakarításához és kijavították a megrongálódott szerekereket.

A lakatosműhelyben üzemképesre tették a gazdaság hat motorját, amelyeket 18 hektáros konyhakertészetünkben használunk fel öntözésre.

A gazdaság műhelyeinek eredményes tevékenységéhez szükséges a tervszerű anyagellátás. A tavasz folyamán ezen a téren nehézségekkel küzdöttünk, mert a helyi értékesítő és beszerző szövetkezet nem biztosította számunkra — elegendő mennyi-

ségben — a szükséges ráf- és gömbvasat. Ezt a kérdést úgy oldottuk meg, hogy a hasznavehetetlen szerekre leszedtük azokat a vas- és faanyagokat, amelyeket még a javításoknál felhasználhattunk. Ezenkívül kapcsolatot teremtettünk az aradi „Coop-metal” fémipari termelőszövetkezetrel és elemiellátásért cserébe vasanyagokat kaptunk. Végül pedig a gazdaság tulajdonában levő akácfaikat is felhasználtuk gyártására. Így megoldottuk az anyagellátás kérdését is.

Arra töreksem, hogy a műhelyek dolgozóit segítsen kezdeményezéseim, javaslataim gyakorlatba illesztésében. Bogár József elvtárs saját kezdeményezésére, dughagymaválogatógépet készített, amelyet rostacséreléssel burgonyaválogatásra is használhatunk. Az asztalosműhely dolgozói bútorokat is készítenek a tagok részére.

A műhelyekben dolgozó kollektivisták tehát kellő időben megjavították a szerszámokat és így a mező brigádok felkészülten, teljes lendülettel hozzáláthatnak a növény-ápoláshoz. A cukorrépa már háromszor megkapálták, negyedszer pedig feltöltötték. A tengeri első kapálást már csaknem százszázalékban befejezték, a burgonyát, mákot, takarmányrépát és napraforgót ugyancsak megkapálták és kiegyelték. Ezenkívül kiültették az összes palántákat a konyhakertészetben.

A pártalapszervezet irányításával és a vezetőtanács segítségével arra törekszünk, hogy minden erőnkkel hozzájáruljunk a bőséges termés eléréséhez.

Mester Pál,
a magyar népi „Petőfi Sándor”
kollektív gazdaság alelnöke

Nagyobb figyelmet a növényápolásra

Az esős, csapadékos napok hátráltatják mezőgazdaságunk dolgozóit a növényápolási munkálatok elvégzésében és ugyanakkor a száraz takarmánynövények betakarításában. Az eseményes napokon gyors ütemben kell elvégezni a kapálást, kaszálást, a széna forgatását és behordását.

A vetési- és növényápolási munkálatok elvégzésében szép eredményeket ért el a kelmáki kollektív gazdaság tagjai. Például mutattak a község egyéni gazdálkodó dolgozó parasztjainak a gondos vetésápolásban. 192 hektáros búzavetésüket idejében megboronálták és gyomtalanították, 65 hektár zab- és 24 hektár rozsvelést is ugyanígy gondozták. A jól haladó gyomlási munkálatokon kívül a kollektivisták a kapálásban is élén haladnak. A kukorica vetésével ugyan megkészték, de most az ápolási munkákat rendszeresen végzik. Megboronálták 222 hektár területű kukoricavetésüket, majd 36 fogatos kapa észszerű felhasználásával és beosztásával hamar befejezték a kukorica első kapálását. Emellett azonban nem hanyagolták el a többi kápnővény gondozását sem. Hat hektárnyi

cukorrépájukat már megkapálták, kirtították és ki is egyelték. Ugyanígy munkát végeztek a 12 hektáros takarmányrépa földön is. 14 hektár burgonyát már kétszer, 15 hektár napraforgót pedig egyszer kapált meg és továbbra is nagy lendülettel folytatják a mezőgazdasági munkálatokat. A kapálásban eddig az 1. számú brigád tűnt ki, de a többi brigádok is szorosan nyomon követik.

Hasonló a helyzet Kelmák községben az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztnak munkájában is. Gondosan acatolták és gyomtalanították s enellett elvégezték a napraforgó, burgonya és takarmányrépa első kapálását. Egyedül a kukorica kapálásával maradtak egy kissé el, mert a kukorica vetését az esőzések miatt későn tudták befejezni. A kollektív gazdaság példája nyomán azonban igyekeznek minél hamarabb elvégezni a kukorica első kapálását.

Borzova község öt falujában is hasonló a helyzet. A „Filimon Sirbu” kollektív gazdaság tagjai kis területen gazdálkodnak

ugyan, de munkájukat rendszeresen, eredményesen végzik. Buza- és rozsvelés területét teljesen gyomtalanították. A kollektív gazdaság tagjai a bőséges termésért harcolnak. Négy hektár napraforgójukat és négy hektár burgonyájukat már megkapálták, négy hektár takarmányrépájukat pedig nemcsak megkapálták, de ki is rikkították. A kukorica kapálása is lendületesen folyik. Tamas Emil, a kollektív gazdaság elnöke szeretettel vezeti a kis kollektív munkálatait.

A szép eredmények mellett azonban Berzova községben hiányosságokat is találunk. A község egyéni gazdálkodó dolgozó parasztjai a kukorica kapálásában lemaradtak, a bevetett terület alig egy negyedet kapált meg. Berzova községben az alapszervezet tagjainak és a néptanács képviselőinek fokozniuk kell felvilágosító munkájukat az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztnak között, mert a község dolgozói a kukorica kapálás idejében való elvégzésével is hozzájárulhatnak a nagy termésért vívott harc sikeréhez.

Levelék a szerkesztőséghez

Új üzemosztály létesült az „Unirea” édesipari szövetkezetben

Az „Unirea” édesipari szövetkezet dolgozói felismerték azokat a lehetőségeket, amelyeket az 1953 augusztus 19—20-iki határozat, valamint a könnyűipar fejlesztésére és támogatására irányuló intézkedések nyújtanak. Ezért a helyi erőforrások felhasználásával, az eddig használaton kívül álló gépek üzembelhelyezésével új osztályt létesítettek, ahol különböző csemegéket, mézeskalácsot és süteményt készítenek.

Az új műhelyt a dolgozók igényeinek figyelembevételével, a legjobb munkafeltételek biztosításával rendezték be. A gépek elhelyezése, a kiülő fűtés és világítás lehetőségét nyújt a dolgozóknak, hogy a termelő munkában a lehető legjobb eredményeket érjék el.

Klein Zoltán,
levelező.

Értékes javaslat

A dohányosi „Scinteia” állami gazdaság IMSZ alapszervező tagjai feldolgozták az RNK minisztertanácsa és az RMP Központi Vezetőségének a növényápolásról és a mélyszántásról szóló határozatát. Az IMSZ bizottság rámutatott azokra a feladatokra, amelyek ebben az időszakban minden egyes IMSZ tagra hárulnak. Az új javaslatokat terjesztették elő a nyári kampány jó menete érdekében. Valamennyien kötelezettséget vállaltak: minden igyekezetükkel azon lesznek, hogy megvalósítsák a határozatból reájuk háruló feladatokat.

A kötelezettségvállalások elhangzása után Mara Teodor IMSZ-tag javasolta, hogy a Körös mellett elterülő mintegy 2,50 hektárnyi használaton kívül álló területet IMSZ tagok szántsák fel traktorral, a meglakított üzemanyag felhasználásával.

— A föld megmunkálásával ugyancsak mi foglalkozunk majd a munkaidő után — mondotta Mara Teodor — és a termést az étkezde számára ajánljuk fel.

A javaslatot valamennyien elfogadták. Bora Ioan mérnök, IMSZ-tag is egyetértett a javaslattal és ő is hozzájárult a munkához. A 2,50 hektárnyi eddig használaton kívül álló területen ma viruló zöldbátábla terül el, ami rövid időn belül termést ad.

Az IMSZ tagok közül sokan résztvettek a szántás, vetés és kapálási munkálatokban. Köztük Albu Gheorghe, Vidican Petru, Pálfi Iuliana és Bora Ioan IMSZ-tagok.

Vrita Traian
levelező

Mint a „I. Ranghet” gyárban a Szovjetunió Kommunista Pártja Történelmi tanulmányozó magyar nyelvű kör propagandistája, nagy gondot fordított a marx-lenini tanításoknak a napi eseményekkel való összekapcsolására. Módszerem eredményességét igazolja, hogy a kör résztvevői nem elégednek meg az egyszerű lecke tanulásával, hanem igyekeznek az elsajátított tananyagot az élet jelenségeire alkalmazni. Ennek megfelelően a kör hallgatói dialektikusan mérlelik korszakunk történelmi eseményeit.

Azon túlmenően, hogy nem mulasztottuk el egyetlen esetben sem a leckék tartalmát összekötni üzemünk és tagok érdekeiben egész népgazdaságunk termelési problémáival, nagy fontosságot tulajdonítottuk és természetesen figyelmet fordítottunk a nemzetközi politika eseményeinek és a békeharci fejleményeinek a marx-lenini tanítások szellemében való megmagyarázására.

Igyekszem ismereteim körét állandóan bővíteni és ezért figyelemmel kísérem a központi és helyi lapok külpolitikai rovatát, a „Tartós békeért, népi demokráciáért!” című lap cikkeit. Jegyzeteket készítek az „Agitátor zsebkönyv”-ben megjelenő külpolitikai adatokból és résztveszek a pártkabinet konzultációin.

A kör hallgatói nagy érdeklődést tanúsítanak a külpolitikai kérdések iránt. Amikor például az SzKP történelmének tanulmányozása során az igazságos és igazságatlan háborúkról szóló elméleti beszélgetünk, tanulmányi körünk több tagja, — így Gáspár Magda elvtársnő is — rámutatott arra, hogy a vietnámi nép harca a gyarmatosítók ellen például igazságos háború. Az elvtársnő hangsúlyozta, hogy a vietnámi nép védelmi harcot folytat a külső támadók ellen, igyekszik megakadályozni az imperialisták leigázó kísérleteit, ugyanakkor azonban a Vietnám elleni támadás igazságatlan háború, mert célja hódítás, más népek elnyomása.

A felszólalások nyomán a hallgatók körében megszilárdult a meggyőződés, hogy a világ minden becsületes emberének rokonszenve a megtámadott vietnámi nép felé irányul és ezzel egyidőben fokozódik a népek

Propagandisták tapasztalatcseréje

A nemzetközi kérdések megvitatása a marxizmus-leninizmus tükrében

gyűlölete a hódítókkal szemben, akik imperialista célkitűzésekért nemcsak Vietnámra, hanem Ázsia több országára és az egész világra ki szeretnék terjeszteni a háborút.

V. I. Lenin: „Az imperializmus, mint a kapitalizmus legmagasabb foka” című művének ismertetése alkalmával rámutattam az imperialisták közötti ellentétek szüntelen elmélyülésére. A Polarecki Dániel elvtárs által feltett kérdés nyomán kialakult vitában felszínre kerültek azok a kérdések, amelyek jelenleg éles választéként állnak Amerika és Anglia ázsiai érdekei között. Az Egyesült Államok magához akarja kaparintani az egész Ázsia fölé uralmat, ez pedig nemcsak az ázsiai népek, hanem az angol kormánykörök ellenállása is ütközik. Természetesen az angol kormány ennek megfelelően olyan ázsiai országokkal keresi az együttműködést, mint amilyen a Kínai Népköztársaság és India, amelyek képesek megakadályozni az amerikai gyarmatosító törekvések sikerét.

Anglia súlyos gazdasági nehézségekkel küzd és csak a Kelettel való kereskedelem kiszélesítésével reméli helyrebillenteni gazdasági mérlegét. Ezért mutatkozik meg a genfi értekezleten, valamint a londoni kormánykörök nyilatkozataiban is az a széles szakadék, amely az indokínai kérdésben Angliát Amerikától elválasztja.

Végül következtetésként a felszólalók megállapították, hogy az USA genfi küldöttsége békeellenes magatartásával egyre inkább leleplezi háborús céljait s ezáltal elszigetelődik úgynevezett „szövetségesektől” is.

Ligeti Aladár elvtárs egyéni konzultáció során felvetette a kérdést: miben mutatkozik meg a különbség az indokínai háború

gyors befejezése érdekében a Szovjetunió küldöttsége részéről elhangzott javaslatok és az amerikai küldöttség ezzel kapcsolatos állásfoglalása között?

Mivel Ligeti elvtárs kérdése nyomán felismertem, mennyire érdekli a kör tagjait a genfi értekezleten kialakult vita, jegyzeteket készítettem Molotov elvtársnak a lapokban közzétett felszólalásaiból, hogy ennek nyomán a legközelebbi tanulmányi órán az egész hallgatóság előtt ismertethessem majd a kérdést. A jegyzetek alapján Ligeti Aladár elvtárral történt legközelebbi beszélgetésem alkalmával kifejtettem V. M. Molotov javaslatának lényegét.

Rámutattam arra, hogy a Szovjetunió küldöttsége nagy erőfeszítéseket tesz az indokínai háború befejezése érdekében. A Szovjetunió ez az álláspontja következetesen folyik abból a hagyományos békepolitikából, amely jellemzi a Szovjetuniókat, a béke elharcosának külpolitikáját. A nemzetközi ellentéteknek tárgyalások útján való megoldása terén már eddig is jelentős eredmények mutatkoznak. Ilyen többek között az is, hogy az amerikai küldöttség minden mesterkedése ellenére megkezdődhetik a két szembenálló fél közötti katonai tárgyalások a hadműveletek megszüntetése érdekében.

Itt kiemelttem Molotov elvtárs javaslatának fontosságát a megkezdendő fegyverszünet feltételei betartásának nemzetközi ellenőrzésére vonatkozólag. Molotov elvtárs javaslata egy semleges ellenőrző bizottság összetételére vonatkozott és a bizottságba Indiát, Pakisztánt, a Lengyel Népköztársaságot és a Csehszlovák Köztársaságot ajánlotta.

Ugyanakkor felhívtam Ligeti elvtárs figyelmét arra a tényre, hogy az amerikai

küldöttség azt állítja, „kommunista ország nem lehet semleges”. Rámutattam mennyire ellentétben áll az USA küldöttségének álláspontja a békes megoldás gondolatával. Eltekintve attól, hogy az országoknak politikai és társadalmi berendezkedésük szerinti megkülönböztetése ellenkezik minden józan megfontolással, az amerikai küldöttség érvelése világosan igazolja, hogy az USA reakciós köröknek nem érdeke az indokínai háború befejezése, még kevésbé az esetleges fegyverszünet feltételeinek betartása. Taníthatatlan, hogy az amerikai küldöttség állandóan az ENSZ szervezetét nyúlva semleges tényezőként, amikor tudvalevő, hogy az amerikai agresszorok, az ENSZ számos tagállamának támogatásával, folytathatták Koreai elleni támadó háborújukat.

Ilyenformán sikerül a párttörténelmi kör munkáját szorosan összekötni azokkal a kérdésekkel, amelyek leginkább foglalkoztatják a dolgozókat. A multban nem volt lehetőségük a dolgozóknak ahhoz, hogy szabadon és nyíltan megvitathassák a nemzetközi kérdéseket. Az imperialisták és azok ügynökei mesterségesen igyekeztek sötétben tartani a népi tömegeket, hogy azután imperialista érdekekért háborúba hurcolhassák őket. Népi demokratikus rendszereink lehetővé teszik a dolgozók számára a legkülönbözőbb ismeretek elsajátítását. Ezért ezt a lehetőséget valamennyi dolgozóknak a legmesszebbmenően igénybe kell venni.

Noha meggyőződtem róla, hogy mennyire érdeklődnek a dolgozók a nemzetközi politika, még nem valósítottam meg azt a tervemet, hogy a hét bizonyos napján, — de más rendelkezésre álló időben is — konzultációt tartsak a nemzetközi kérdésekről a gyár párttag és pártönkivűl dolgozói számára. Hiányosságomat igyekszem mielőbb kiküszöbölni, mert nem kétséges, hogy a békeharci céljainak és harci eszközöknek marxista-leninista ismertetése nagy mértékben növeli a dolgozók öntudatát, lendületes munkájának eredményességét.

Bárd Oszkár,
propagandista

A Szovjet Szakszervezetek kongresszusának munkálatai

A Román Népköztársaság Szakszervezetei Központi Tanácsának üdvözlője

MOSZKVA. (Agerpres.) — Stelian Moraru elvtárs, a Román Népköztársaság Szakszervezetei Központi Tanácsának elnöke a Szovjetunió Szakszervezeteinek XI. kongresszusán az alábbi üdvözlő beszédet mondotta:

Kedves elvtársak! A Román Népköztársaság szakszervezetei, hazánk összes munkásai, mérnökei, technikusai és tisztviselői nevében forró testvéri üdvözlőmet tölme-csölöm a szovjet szakszervezetek XI. kongresszusának.

A dicsőséges szovjet szakszervezetek a Szovjetunió Kommunista Pártjának és kormányának reményteljes támogatásával a kommunizmus építésében és kongresszusuk nagyjelentőségű esemény a nemzetközi szakszervezeti mozgalom szempontjából, a tanulságok gazdag forrása valamennyi ország szakszervezetei számára.

A Román Népköztársaság dolgozói, a világ összes dolgozóival együtt, csodálattal tekintenek a szovjet nép lenyűgöző munkájára és azokra a győzelmekre, amelyeket a bőséges és boldog élet megteremtésében, a kommunista társadalom építésében kivívtak. A román nép nagy örömmel figyeli a szovjet nép lelkes munkáját, amelynek célja a mezőgazdaság további hatalmas felzárkóztatása és a közszükségleti cikkek termelésének fokozása, a szovjet emberek szüntelenül növekvő anyagi és kulturális igényeinek teljes kielégítése érdekében. A szovjet emberek nagy sikerei, amelyek Svornyik elvtársnak a kongresszus elé terjesztett jelentésében tükröződnek, egyre növelik a szovjet államnak, a béke és a népek szabadsága megengedhetetlen támaszának erejét és hatalmát. Ezeket a sikereket magának vallja az egész dolgozó emberiség.

Országunknak a Szovjetunió haderői hozták meg a szabadságot. A Szovjetunió-nak köszönhetjük, hogy népiünk, a Román

Kommunista Párt vezetésével, megdöntötte a földesurak és tőkésök hatalmát és ma új életet épít.

Hazánk városi és falusi dolgozói most nagy odaadással dolgoznak, hogy valóra váltsák a Román Munkáspárt és kormányunk gazdasági intézkedéseinek programját. E program középpontjában a mezőgazdasági termelés lényeges növelése, az élelmiszercikkek és a közlekedési cikkek bőségének megteremtése, a dolgozók életkörülményeinek további javítása áll. A szovjet emberek nagyszerű sikerei példamutatást és nagy buzdítást jelentenek népiünk számára, hogy leküzdje a még fennálló nehézségeket és biztos léptekkel haladjon előre a szocializmus győzelmé felé.

Elvtársak és elvtársnők! Szakszervezeteink munkájában ultimátusként szolgál a szovjet szakszervezetek értékes tapasztalatai a szocialista verseny hatalmas tömegmozgalma megteremtésében, figyelmes gondoskodásuk a szovjet munkások és tisztviselők szükségleteiről és igényeiről, következetes demokratizmusuk, valamint az az internacionalista szellem, amely áthalja egész tevékenységüket.

A Román Népköztársaság szakszervezeteinek fő célkitűzése, hogy harcra mozgósítsák a munkásokat, mérnököket, technikusokat és tisztviselőket a népgazdaság fejlesztéséért és a dolgozók anyagi és kulturális színvonalának szakadatlan emeléseért. Államunk mind jelentősebb társadalombiztosítási alapokat bocsát a szakszervezetek rendelkezésére.

1954-ben ezek az alapok elérték az egymilliárd 582 millió lej; ez a hatalmas összeg 314 millió lejjel nagyobb a tavalyinál. Megnövekedtek az öregszési és rokkantsági juttatások is. Mind többben öltik szabadságukat a szakszervezetek üdülőit-

honaiban. Az idén 375 ezer dolgozó és 125 ezer gyermek megy pihenőszabadságra a fürdő- és üdülőhelyekre. Jelentékeny kulturális-művészeti tevékenység folyik szakszervezeteinkben. Erről tanuskodik 6000 műkedvelő csoport, sokezer klub és vörös sarkok s közel 5000 könyvtár, amelyeknek könyvtárosa együttesen meghaladja a tízmillió kötetet.

A békés alkotómunkáját végző román nép mélyen érdekelt a béke megőrzésében. Magaévá teszi és lelkesen támogatja a Szovjetunió javaslatait és kezdeményezéseit, amelyek a nemzetközi feszültség enyhítésére, az európai kollektív biztonsági rendszer megteremtésére, a világon fellelhető összes háborús tüzfészleket elfojtására, a tömegpusztító fegyverek feltétel nélküli tiltására irányulnak.

Elvtársak és elvtársnők! A Román Népköztársaság szakszervezeteinek a XI. kongresszuson résztvevő küldöttei újabb sikereket kívánnak a szovjet szakszervezeteknek és a szovjet embereknek nagyszabású és fontos munkájuk minden területén, a kommunizmus építésében és a világbéke védelmében.

Eljen a nagy Szovjetunió, a világbéke megengedhetetlen zászlóvivője!

Eljen és erősödjék a barátság és a testvéri együttműködés a román és a szovjet nép között. Eljenek a szovjet szakszervezetek, eljen a világ dolgozóinak egységes harca a békéért, szabadságért és jóléért!

A román szakszervezeti küldöttség ezután átadta a Román Népköztársaság dolgozóinak ajándékait a szovjet szakszervezetek XI. kongresszusának.

A kongresszus résztvevői nagy rokonszenvvel fogadták a román küldöttség üdvözlését.

Nemzetközi szemle

Lanielék veszélyes játéka

Amíg Geniben történelmi jelentőségű konferenciák történnek az ázsiai béke helyreállítására, Amerika háborús köröi, — ha lehet — még jobban fókuszál az indokínai háború kiszélesítésére és egyben a háborús feszültség további fenntartására irányuló törekvésekkel. Ebben igyekezetükben az Egyesült Államok vezető köréi hűségese kiszolgálókra találtak Laniel francia miniszterelnök kikiáltásán.

Az United Press amerikai hírügynökség arról számolt be, hogy „Az Egyesült Államok és Franciaország kormányai olyan fontos megegyezést írtak alá, amely lehetővé teszi az amerikai beavatkozást Indokína ellenállásában Eisenhower elnök biztosított nyújtott arra nézve, hogy az Egyesült Államok légi ereje és hadiflottája gyorsan beavatkozhat az indokínai háborúba.”

Ilyen és hasonló újsághírek nyomán könnyen megérthető Bidault francia külügyminiszter kékulacsos magatartása a genfi értekezleten. Mint tudjuk, Bidault igyekezett minden alkalommal negatív álláspontot elfoglalni azokkal a javaslatokkal szemben, amelyek az indokínai háború gyors befejezésére irányultak.

Nyilvánvaló tehát, hogy Bedell Smith, az amerikai küldöttség vezetője mellett, — aki nyíltan a béke ellen foglalt állást — a francia külügyminiszternek a körbifalazás dicsőitlen szerepét osztották ki az új háború amerikai főrendezői. Közben azonban, — mint ugyancsak az United Press jelenti — „Amerika és Franciaország olyan egyezményt kötöttek, amely beilleszkedik a már meglett francia intézkedések keretébe. Ilyen intézkedés Ely tábornoknak a francia expedíciós hadtest főparancsnokává és Indokína főbiztosává történt kinevezése, valamint újabb katonai erősítések küldése és a soron következő korosztály időelőtti behívása.”

Franciaország kormánya hajlandó átengedni a vietnámi bábcaszsár. Bao Daj szolgálatát is az amerikai külügyminisztérium számára. Ez a „titka” azoknak a „függetlenségi és együttműködési” szerződéseknek, amelyek — lapjelentések szerint — az utóbbi napokban Laniel francia miniszterelnök és Buu Loc, a Bao Daj-féle Vietnámi miniszterelnök között megkötődött.

Ezek a szerződések lehetővé teszik, hogy Bao Daj közvetlen érintkezésbe lépessen az amerikai kormánnyal. Erről a „Liberation” című francia lap így ír: „Ismeretes, hogy ezek a szerződések a ratifikálás után teljes diplomáciai „függetlenséget” adnak a társállamoknak. Többek között azt a jogot, hogy katonai egyezményt kössenek más hatalmakkal, vagy megtagadjanak bármely, Franciaország és Ho Si Minh kormánya között létrejött békeszerződést. Nehány hónapon át az Egyesült Államok kormánya határozottan követelte a szerződések megkötését, mert azok alapvető akadályt képeznek az indokínai béke megteremtésének

és az indokínai konfliktus bármely politikai megoldásának útján.”

Molotov elvtárs június 8-án a genfi értekezleten „az indokínai hadműveletek megszüntetésének kérdéséről” és „Indokína politikai kérdéseiről” mondott beszédében bevezetésben rámutatott: „Az a benyomásunk, hogy az értekezletnek nem minden résztvevője érdekelt az indokínai béke mielőbbi helyreállításában...” „Azok azonban, akik a megegyezés lehetetlenségét igyekeznek bebizonyítani, nemcsak egyszerűen az indokínai háború meghosszabbításának útján haladnak, hanem valójában előkészítik a háború további kiterjesztését és mindazokat a veszélyes következményeket, amivel ez jár.”

Laniel kormányának veszélyes politikája azonban a francia nép mind határozottabban ellenállásába ütközik. A francia nemzetgyűlés csütörtöki ülésén az indokínai kérdés vitájának napirendjére felelti szavazás alkalmával a Laniel-kormány csufos kudarcot vallott. Egyszerűen leszavazták a kormány javaslatát, megpedig nagy többséggel. Világos, hogy a legutóbbi bizalmi szavazáson előtt két szavazat többség csak átmeneti állomás volt a nagyszámú szavazathány felé, amely végleg megsemmisíti Franciaország áruházi kormányának sorsát.

Igy értelmezi az USA

a „demokratikus jogok

tiszteletbentartását”

Egyre nyugtalanabbul figyelik az ázsiai országok az Egyesült Államoknak Ázsia békéjét fenyegető hadikészületeit. Természetesen a katonai előkészületek mellett nem kerültek el a figyelmet a hadtámaszpontok kiépítésének lehetőségét biztosító politikai mesterkedések sem.

Noha az Egyesült Államok kormánykört soha sem mulasztják el, hogy szemérgatóan a „népek szabadságáról”, „szabad választások” megtartásáról szónokoljanak, a valóságban durván megsemmisítik minden demokratikus jogot, amikor saját háborus érdekeikről van szó.

Ez történt Kelet-Pakisztánban is, ahol tudvalevően olyan kormányt választott a nép, amelynek célkitűzése merőben ellenkező az amerikai szoldán álló központi kormány háborús terveivel. Mint a „Sunday Courier” írja „Az amerikaiaknak és ügynököiknek nem tetszett az egyesült front keletpakisztáni győzelme, mert az egyesült front határozottan ellenzi az amerikai agresszív készületeket.”

Igy történt, hogy a „szabad világról” szajkózó amerikai kormánykörök utasítására, a pakisztáni központi kormány katonai puccsot hajtott végre a háborúellenes kormány eltávolítása céljából. A pakisztáni központi kormány önkényes, alkotmány- és demokráciaellenes cselekedete tehát egyenesen amerikai parancsra következett be.

Hogy teljes legyen a nyilván fasiszta

jelleget terror, május 30-án, — mint azt a dolhi rádió adása nyomán a TASZSZ jelenti — az ugynevezett „közbiztonsági törvény” alapján letartóztatták M. Rahman-t, az elmozdított Fazlul Huk-kormány egyik miniszterét is és más 150 személyt. Azóta a letartóztatottak száma mintegy ötszázra emelkedett.

Ezzel kapcsolatban a Delhiiben megjelent „Amrita Bazar Patrika” című lap cikkeit idézi a TASZSZ. A lap tudósítója „tájékoztató karacsi-i politikai körökből Delhibe érkező jelentésekre” hivatkozva közli, hogy Hildreth pakisztáni amerikai nagykövét fontos szerepet játszott a keletpakisztáni kormány elmozdításában.

Erre vall az a tény is, hogy a keletpakisztáni katonai diktatúra fejeit Szakander Mirza vezérőrnagyot nevezték ki. Mirza vezérőrnagy keletpakisztáni kormányzóvá történt kinevezése előtt a hadügyminisztérium egyik magasrangú vezetője volt és tárgyalásokat folytatott az amerikai segélynyújtással, valamint a Pakisztán és Törökország közötti egyezmény megkötéséről.

Nyilván az amerikaiak számára rosszul sikerült keletpakisztáni választásra gondolt durva korszakos alkalmával Dulles, az Egyesült Államok külügyminisztere. A „Observer” című francia hetilap ismerteti azokat a választásokat, amelyeket J. F. Dulles, egy legutóbbi sajtóértekezleten, J. F. Stone reakciós újságíró kérdésére adott. „Az indokínai népeknek — mondotta többek között az amerikai külügyminiszter — jelenleg nincs meg a politikai érettségük a szabad választásokhoz. A mostani körülmények között kétes, hogy ezek a választások milyen eredményre vezetnének.”

Világos, hogy az amerikai reakciós kormánykörök egyáltalán olyan népet sem tartanak éretlinek, amely a gyilkos háború helyett inkább a népek számára annyira kívánatos békés építést óhajtja. Választások helyett tehát az USA kormánya — úgy, mint annakidején Hitler — féktelen terrorral akar kormányozni az uralma alá került országokban.

Jellemző a leigázás veszélyéről tartó országok együttérzése. Az indonéz lapok hangjából a legmélyebb nyugtalanság hangja csendül ki. A „Berita Indonesia” című lap például azt írja, hogy Mohamed Ali kormánya a washingtoni reakciós körök utasítására Kelet-Pakisztánban kegyetlenül üldözi a hazafiakat, a választásokon győzelmet aratott egyesült front tagjait. A „Sunday Courier” rámutat, hogy „A keletpakisztáni események nyugtalanítják az indonézeket, mert Kelet-Pakisztánban nincs messze Indonéziától és mert a keletpakisztáni események részét képezik az amerikaiak délkelet-ázsiai provokációinak.”

Érthető ezután, hogy az ázsiai népek fokozzák éberségüket az amerikai mesterkedésekkel szemben és még határozottabban kiűzik a békét, az imperialisták támadó terveinek megállításáért.

Bakács Béla

A vietnámi néphadsereg újabb sikerei

HANOJ. (Agerpres.) — A vietnámi néphadsereg egységei újabb győzelmeket aratnak a Vörös Folyam deltájának közelében. Mint a France Presse jelenti, június 9-én a néphadsereg egységei a tonkíni delta déli részében hatalmas erejű támadást hajtottak végre és elfoglalták a Hanojtól mintegy 50 kilométernyire fekvő Latkhen helyőrséget. A helyőrség katonáit foglyul ejtették.

PEKING. (Agerpres.) — A vietnámi sajtóiroda közli, hogy június első napjaiban a franciák Vietnámban északi és középső részén három tartományban több mint két zászlóaljat veszítettek.

Június 3-án Haisau körzetben (Nambinh tartomány) a néphadsereg egységei megtámadtak egy francia helyőrséget. A támadás során harcképtelenné tették 900 gyalomati katonát. A franciák elvesztették a bábahadsereg egyik könnyű gyalogsági zászlóalját, négy századot a helyi csapatokból és a megerősítésre küldött századot.

Június 4-én a néphadsereg egységei a Vörös Folyam deltájánál, Nimbhinh városától 5 kilométernyire, a 10. számú országúton, megtámadták az ellenség egyik alakulatát. A franciák 100 katonát és biszket veszítettek.

V. M. Molotov ebédén látta vendégül Krisna Menont

GENE. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti: V. M. Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere június 10-én ebédet adott Krisna Menon indiai politikus tiszteletére.

Charlie Chaplin nyilatkozott az „Uj Kina” tudósítójának

PARIS. (Agerpres.) — Charlie Chaplin, a nemzetközi békédíjjal kitüntetett világhírű filmrendező nemrégiben interjút adott az Uj Kina hírügynökség genfi tudósítójának. „Az Önök országa — mondotta Charlie Chaplin — a jó uton halad. Remélem, hogy rövidesen elláthatókat Önökhöz. Valamikor régen, a letűnt korrupciós rendszer idején, jártam Sanghajban.”

A tudósító kérdésére válaszolva, Chaplin a genfi értekezlettel kapcsolatban kijelentette: „Kelet-diplomáciaja azért olyan kitaláló, mert senkit sem fenyeget és kizárólag a béke, együttes létezésről beszél.”

A június 17-i berlini

provokáció főkolomposai a bíróság előtt

BERLIN. (Agerpres.) — Az ADN hírügynökség közli:

A Német Demokratikus Köztársaság Legfelső Bírósága most tárgyalja az 1953 június 17-iki fasiszta provokáció főkolomposainak bűnperét.

Ismeretes, hogy a vádlottak erőszakkal meg akarták dönteni az NDK demokratikus rendszerét, terrorakciókat követtek el és azon mesterkedtek, hogy 1953 június 17-én újabb puccsot robbantassanak ki.

Dr. Melzheimer főügyész vádbeszédében kiemelte, hogy az amerikai kényszerrel együttműködő monopolisták és nagybirtokosok már évekkel ezelőtt megkezdték a zavargások előkészítését.

A főváros dolgozói nagy számban jelennek meg a tárgyalásokon.

Mozik műsora

„DOZSA GYÖRGY” mozi: június 17-ig: Fanfan la Tulipe. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

Matiné 11 órák.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: június 17-ig: A kis és a nagy boldogság. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

Matiné 11,30 órák.

„HERBÁK JANOS” mozi: június 13-án: Májusi éjszaka. — A selejt bosszúja. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

Matiné 11,30 órák.

„I. L. CARAGIALE” mozi: június 13-án: Fanfan la Tulipe. Előadások: 3.30 5.30 7.30 és 9.30 órák.

Matiné 11,30 órák.

„UJ IDOK” mozi: június 18-ig: Román híradó — Szovjet híradó. — 1954 május 1. — Színes rajzfilm. Előadások 3 órától folytatásosan.

Matiné 10—13 órák.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): június 15-ig: Várjál reám. Előadások: hétköznap: 7 órák, vasárnap: 3, 5 és 7 órák.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikolaj): június 15-ig: Pavlinka. Előadások: hétköznap: este 7 órák, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órák.

★

„NICOLAE BALCESCU” mozi (Lippa): június 15-ig: A kis púpos meseje.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radna): június 13-án: Az utolsó szakasz.

„POPULAR” mozi (Nagyszínház): június 13-án: A traktoristák.